

skal høre til de høiest Bessattede. Ved denne elastiske Bestemmelse er der formeentligen sørgt for, at Begrebet af Formuenhed overalt kan slutte sig til de virkelige Forhold, medens en fast Censur snart vilde gjøre for store, snart for ringe Fordringer. Ved den Regel, at der ved hvert Valg kun skal sees paa, at der i Raadet findes det foreskrevne Antal, som fyldestgjør denne særlige Bestemmelse, har jeg søgt at undgaae at dele Medlemmerne i Raadet i bestemte affondrede Classer, og tillige haabet at opnaae baade en større Betyggelse for de Formuende, da disse derved til enhver Tid, og ikke blot i Valgets Dieblid, ville være tilstrækkeligen repræsenterede, og tillige det store Gode, at i Virkeligheden saa godt som alle Valg ville blive aldeles frie, idet ogsaa de frie Valg i Reglen af sig selv ville falde paa de mere Formuende, saa at den indskrænkende Bestemmelse, der ialtsald inden visse Grændser skal fremtvinge dette, meget sjelden vil komme til Anvendelse. Halvdelen af Amtsraadsmedlemmerne skulle efter Udkastet vælges ved indirecte Valg, ligesom til Landstinget, blandt alle Amtskredsens Valgbare, og, forsaavidt disse for en Deel skulle tages af de mere Formuende, har jeg heri sluttet mig til Bestemmelserne om Valgbarheden til Landstinget. Da Herredsraadene bestaae af Udsendinge fra Sogneraadene, og Amtsraadene tildeels af Udsendinge fra By- og Herredsraadene, udfordres forsaavidt hertil ingen egentlige Valg. Jeg er saaledes overbevist om, at det hele Valgmaskineri er brugt med det Maadehold, som er nødvendigt, for at det ikke skal opslide sig selv. Jeg haaber tillige, at det i al sin Simpeltid vil bestaae at forene en udstrakt Frihed med de Garantier, som ved at fyldestgjøre de forskellige berettigede Krav ere en Betingelse for Institutionernes rolige Virksomhed og faste Bestaaen.

Hvad Formerne for de communale Myndigheders Virksomhed angaaer, troer jeg ikke, at de derom foreslaede Regler ville give Anledning til megen Meningsforskjellighed. Derimod ere Spørgsmaalene om deres Competents, eller om Forholdet mellem Communens Selvstyrelse og Statens Tilsyn, saa aldeles ubearbejdede i vor hidtilværende Lovgivning

og saa lidet forberede i de herskende Anskuelser, at jeg derom forudseer meget forskjellige Domme. Jeg har bestræbt mig for at afflikke Grændserne saa vide, at de kunne rumme selv et meget udviklet Communaliv. Derfor har jeg overalt stillet en paa saa Nar valgt, ulønnet Borger i Spidsen for Communen (Borgemeister, Sogneforstander, Herredsforstander); derfor har jeg indskrænket de Sager, hvori et Raads Beslutninger behøve høiere Stadsfæstelse, til de Tilfælde, hvor Staten maa ansees forpligtet til at beskytte de tilkommende Slægter mod den nærværendes, eller selve Communen mod dens Bestyreres Egenlyst; derfor har jeg søgt at indskrænke Appelretten til de Tilfælde, hvori den Enkelte kan behøve Forsvar mod de Mange, og at fyldestgjøre den ved den communale Instantfølges egen Hjælp, uden mere, end aldeles uundgaeligt, at indblande Regjeringen deri. Derimod har jeg paa den anden Side bestræbt mig for at anvise Statens Tilsyn en saadan Stilling, at det kan bøde paa, hvad der i Begyndelsen kan mangle i Indsigt og Iver, saa at det vil beroe paa hver Commune selv, naar og hvorledes den i Formen samme hjemlede Myndighed skal blive til fuldstændig Virkelighed. Endelig har jeg i Baggrunden henstillet Statens Tvangsret, knyttet til saadanne Former, at den kun vanskeligen og langsomt kan indtræde, men udrustet med en saa energisk Magt, at ingen Commune letteligen skal føle sig fristet til at udæste Nødvendigheden af dens Indskriden. Det er ved denne Elasticitet, at jeg har efterstræbt: at Forretningerne skulle kunne gaae, for Exempel selv med en yderst jævn Borgemeister, men at paa den anden Side en dygtig Personlighed i Spidsen for Byens Forvaltning skal kunne finde Raaderum til en vidtstrakt Virksomhed, — at Raadene indenfor vide Grændser kunne bevæge sig med stor Frihed, men ikke kunne overskride deres Myndighed uden at vises tilbage, — at endelig Communerne efterhaanden og i den Grad, som de faae Dygtighed dertil, kunne indtage en selvstændig Stilling i Staten, men ikke kunne optræde mod Staten, uden at føle dennes Mimodsaarelighed, som aldrig kan opgives, uden at sætte Anarkiet paa Thronen.